

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO IDRIJA-CERKNO

Vojkova 2/a, p.p.147, 5280 Idrija

www.ozvvs-idrija-cerkno.si

info@cerkno-idrija.zvvs.si

POROČILO O DELU OZ VVS IDRIJA CERKNO V LETU 2024

1. UVOD

V Območnem združenju veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerkno smo v skladu s svojimi programskimi izhodišči v letu 2024 nadaljevali z dejavnostmi za ohranjanje spomina na dogodke v slovenski osamosvojitveni vojni v letu 1991.

V okviru naše dejavnosti smo pozornost namenjali tudi pomoči upravičencev pri urejanju statusa in uveljavljanju veteranskih pravic, ter druženju nekdanjih soborcev v enotah Teritorialne obrambe.

Veliko pozornosti smo namenili seznanjanju mlade generacije o prelomnih dogodkih osamosvajanja Slovenije, ter krepitvi narodne zavesti in širitvi zavedanja o pomenu enotnosti, samostojnosti svobode in miru.

2. ČLANSTVO OBMOČNEGA ZDRUŽENJA TER UVELJAVLJANJE STATUSA IN PRAVIC VOJNEGA VETERANA

Na dan **31.12.2024** smo imeli skupno **405** članic in članov, od tega je **278** članov aktivnih, članarino je plačalo **227** članov.

V letu 2024 smo v članstvo sprejeli 4 nove člane, 3 člani so umrli in 2 člana sta izstopila zaradi osebnih razlogov. Tej nalogi bomo morali v prihodnje nameniti več pozornosti.

Vojni veterani 1991 po skupinah	Število v decembru 2023	Število v decembru 2024	Razlika med leti
Pripadniki Teritorialne obrambe	838	841	3
Pripadniki Narodne zaščite	91	81	-10
Pripadniki Milice	65	66	1
Pripadniki ostalih struktur	25	25	0
Skupaj	1019	1013	-6

3. SPOMINSKO OBELEŽJE V GOVEJKU – SIMBOL ODLOČNOSTI IDRIJSKIH TERITORIALCEV IN NJIHOVA POVEZANOST Z DOMAČINI V OSAMOSVOJITVENI VOJNI

Osrednji dogodek, ki naj izpričuje spomin na delovanje in povezanost pripadnikov **Teritorialne obrambe Idrija in domačinov na Ledinski planoti v času osamosvojitvene vojne, se je v nedeljo 15.9.2024 odvil v Govejku.** Tu so svečano odkrili spominsko obeležje cestni barikadi s katero so pripadniki Jurišnega odreda Teritorialne obrambe Idrija ob podpori domačinov leta 1991 branili samostojno Slovenijo.

Navzoče je pozdravil tudi **Ladislav Lipič** predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Kot slavnostni govornik pa je navzoče nagovoril **Marjan Šarec**, poslanec v Evropskem parlamentu, ki je med drugim poudaril, da so teritorialci in takratni miličniki dali vse od sebe, da so nam priborili samostojno in neodvisno državo.

Spominsko obeležje v obliki »**tetraedra**«, ki je med osamosvojitveno vojno služil kot cestna ovira pri prehodu tankov in tovornjakov JLA, **danes simbolizira hrabrost, upor in odločnost slovenskega naroda, da ubrani svojo komaj nastalo samostojno državo.**

Obeležje je obenem tudi izraz spoštovanja in zahvale vsem tedanjim pripadnikom Teritorialne obrambe Idrija, ki so kot **pripadniki bojne skupine 120. jurišnega odreda Teritorialne obrambe Idrija**, varovali barikado in nadzirali promet na komunikaciji Idrija – Žiri

Že v jutranjih urah pa so **nekdanji pripadniki 139. diverzantskega odreda Teritorialne obrambe Idrija**, vojni veterani in domačini srečali v Ledinah, kjer so obujali spomine na takratne čase.

Udeležencem je o delovanju odreda, njegovi namestitvi in zaledni oskrbi spregovoril tudi **Marjan Brus – Maro** nekdanji pomočnik poveljnika 139. diverzantskega odreda za zaledje.

4. DRUGE AKTIVNOSTI IN DOGODKI, KI JIH JE OZ VVS PRIPRAVILO V LETU 2024

V pravi snežni in sončni pravljici je v soboto 27.1.2024 na smučiščih Smučarskega centra Cerklje ob Savi potekala 47. spominska smučarska prireditev “Partizanske smučine – Cerklje ob Savi 45”. Dogodek ohranja zgodbo o pravi partizanski zimski olimpijadi v takrat okupirani Evropi, ki se je odvijala v tedaj osvobojenem Cerklju ob Savi in, ki si zasluži, da se uvrsti tudi v svetovno zgodovino smučanja in vojskovanja.

V sklopu Partizanskih smučin je potekalo tudi 18. prvenstvo veteranov vojne za Slovenijo v veleslalomu, ki je v svoji osemnajsti izvedbi poslalo polnoletno. Slavnostna otvoritev prireditve se je ob prisotnosti praporščakov veteranskih in domoljubnih organizacij in dvigom slovenske zastave, pričela s pozdravnimi besedami župana Občine Cerklje ob Savi Gašperja Uršiča in s slavnostnim nagovorom nekdanjega načelnika Generalštaba Slovenske vojske generalmajor dr. Andreja Ostermana.

Na 18. veteranskem prvenstvu v veleslalomu je tekmovalo 88 tekmovalk in tekmovalcev iz 22 Območnih združenj zveze Veteranov vojne za Slovenijo. Tekmovali so v ženski in v treh starostnih moških kategorijah. Vse tekme so potekale na smučarski progi Dolina.

V ekipnem tekmovanju 18. prvenstva veteranov vojne za Slovenijo v veleslalomu, je ekipa **OZ VVS Idrija Cerklje ob Savi** le za eno točko prehitela ekipo OZ VVS Zgornja Gorenjska, ki je bila druga, tretje mesto pa je osvojila ekipa OZ VVS Mežiška dolina.

Zveza veteranov vojne za Slovenijo je v soboto, 9.3.2024 v prostorih zdravilišča Termalna Laško, pripravila delovni posvet predsednikov in sekretarjev Območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo. Posveta smo se udeležili tudi predstavniki OZ VVS Idrija Cerklje ob Savi.

Tokratno temo »Pravilna uporaba državnih simbolov« je s svojim predavanjem uvedel Matija Kenda, predstavnik društva Heraldica Slovenica. V nadaljevanju posveta pa je beseda tekla o aktualnih načrtih, nalogah in vprašanjih, ki se porajajo pri delovanju Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Članice in člani **Območnega združenja veteranov** vojne za Slovenijo Idrija Cerkno, smo se **v soboto 16.3.2024** zbrali na **rednem letnem Zboru članov**.

Ocenili smo, da nam zaradi opravljenega dela **uspeva ohranjati pozornost ter ugled organizacije v lokalnem okolju**. Glede dobrega sodelovanja z občinama Idrija in Cerkno je v nagovoru poudaril tudi župan Občine Cerkno Gašper Uršič.

V okviru nadomestnih volitev so Mileno Kržišnik razrešili opravljanja dolžnosti sekretarke OZVVS in na to **mesto izvolili Mirana Erjavca**. Mileno pa so izvolili na mesto članice predsedstva, katero je zaradi zdravstvenih razlogov zapustil Franci Šemrov. Cveta Mlakarja pa so izvolili na izpraznjeno mesto namestnika praporščaka OZ VVS.

V svečanem delu zbora so zaslužnim posameznikom podelili priznanja Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Priznanja za leto 2024 so prejeli: Lidija Kacin (OŠ Idrija), Milojka Magajne (Muzej Cerkno) in Toni Petrovčič (gostilna Kos) – spominsko plaketno, Miro Hvala in Jože Jeram – bronasto plaketno, ter Rajko Gostiša – srebrno plaketno.

V soboto 6.4.2024 v Laškem so udeleženci **Glavnega zbora Zveze veteranov vojne za Slovenijo** izbirali **ново vodstvo**, ki bo veteransko organizacijo vodilo naslednja štiri leta. V kandidacijo za predsednika Zveze v novem mandatu, je v zadovoljstvo številnih članic in članov, tudi iz OZ VVS Idrija Cerkno, **privolil sedanji predsednik Ladislav Lipič, kateri je bil tudi ponovno izvoljen**.

Ladislav Lipič si je s svojim dosedanjim delom in s preudarnim vodenjem Zveze veteranov vojne z Slovenijo med članicami in člani, pa tudi v širši javnosti pridobil veliko spoštovanje in ugled.

Med prejemniki najvišjih priznanj ZVVS, za delo v veteranski organizaciji sta bila tudi **Milena Kržišnik in Marko Mikuž, dolgoletna člana OZ VVS Idrija Cerkno**

Milena Kržišnik iz Idrije, je prejela najvišje veteransko priznanje – Red ZVVS I. stopnje je bila med ustanovitelji OZVVS Idrija Cerčno. Celotno obdobje je sodelovala v vodstvu združenja. Opravljala je vse vodilne funkcije, od podpredsednice, predsednice, v lanskem letu pa zaključila funkcijo sekretarke Območnega združenja, ki jo je opravljala vrsto let.

Več mandatov je bila članica **Pokrajinskega odbora ZVVS Severnoprimske** in članica komisije za kadrovska in statutarna vprašanja ZVVS, kjer je konstruktivno prispevala k uresničevanju poslanstva veteranske organizacije v Severnoprimski regiji in širše. **Kot članica komisije za kadrovska in statutarna vprašanja ZVVS sodeluje tudi v novem mandatu.**

Marko Mikuž iz Črnega Vrha nad Idrijo, je prejel visoko veteransko priznanje – Red ZVVS III. stopnje, je že vrsto let aktiven član OZVVS Idrija Cerčno. Ne glede na to katero od funkcij je opravljal, je Marko eden izmed prizadenejših članov OZ VVS Idrija Cerčno. Opravljal je funkcijo predsednika in podpredsednika Območnega združenja. Sedaj deluje kot vodja projektov za sodelovanje z mladimi.

Zlasti je dejaven kot nosilec sodelovanja veteranske organizacije z osnovnimi šolami.

V kandidaturo za podpredsednika ZVVS v novem mandatu, je privolil tudi **Jožko Člekovič** iz OZ VVS Ajdovščina Vipava, kar mu je po preštetju vseh glasov tudi uspelo.

Jožko je doslej kar dva mandata uspešno vodil delo Pokrajinskega odbora ZVVS Severnoprimske. Bil je tudi član predsedstva Zveze in član uredniškega odbora časopisa Veteran.

Z njegovo izvolitvijo imamo Primorski veterani ponovno člana v predsedstvu ZVVS.

Vodenje Pokrajinskega odbora ZVVS Severnoprimske je prevzel Igor Rutar, član OZ VVS Gornje Posočje iz Tolmina. Igor Rutar je dolgoletni in aktivni član OZ VVS Gornje Posočje. Bil je udeleženec osamosvojitvene vojne za Slovenijo. Kot vodnik Fundacije Poti miru pa je javnosti poznan tudi kot dober poznavalec zgodovine prve svetovne vojne.

V petek 26.4.2024 se je v Modri dvorani v Idriji odvil svečani dogodek v okviru katerega je potekal tudi svečan zaključek letošnjega **13 literarnega natečaja »Tudi pri nas je potekalo osamosvajanje Slovenije«**, ki ga v sodelovanju z osnovnimi šolami iz občin Cerknno in Idrija organizirajo veterani iz OZ ZVVS Idrija Cerknno.

Na 13 literarni natečaj je strokovna komisija prejela šestinštirideset prispevkov iz vseh osnovnih šol.

Komisija je pozorno prebrala vse prispelle prispevke in iz vsake šole izbrala tiste za katere je ocenila, da najbolj ustrezajo kriterijem razpisa. Ker je komisija iz Osnovne šole Idrija prejela kar šestindvajset del, se je odločila da nagradi najboljše prispevke iz vsakega letnika.

Predsednik OZ VVS Jurij Kavčič in vodja projekta sodelovanja z mladimi Marko Mikuž sta na svečanosti v Modri dvorani razglasila ter jim podelila priznanja in priložnostne nagrade. Avtorji vseh šestinštiridesetih prispevkov iz Osnovnih šol Cerknno, Črni Vrh, Idrija in Spodnja Idrija so v spomin in zahvalo za sodelovanje prejeli državno zastavo in Zbornik, v katerem so objavljeni vsi literarni prispevki, ki so prispeli na 13 literarni natečaj, katerega je izdalo OZ VVS Idrija Cerknno.

Aktivnosti v zvezi z literarnim natečajem pa se zaključijo v začetku junija, ko veterani vse udeležence in njihove mentorje peljejo na nagradno ekskurzijo v **Park vojaške zgodovine v Pivko.**

OZ VVS Idrija Cerknno je vodstvom osnovnih šol, prizadevnim mentorjem in vsem mladim avtorjem čestitalo ob uspešno izpeljanem literarnem natečaju in se jim zahvalilo za sodelovanje!

V nedeljo 28.04.2024 so veterani iz OZ VVS Idrija Cerknno pripravili **»Pohod po barikadah«** iz Cerknega na Lajše nad Cerknim. Pohod je vodil domačin Marko Obid, ki je bil med osamosvojitveno vojno aktiven udeleženeec dogajanj na barikadi na Kladju. Pohodniki so obudili spomin na bojne aktivnosti, v katerih so pripadniki cerkljanske čete Teritorialne obrambe Idrija postavili in varovali cestno barikado, nadzirali promet in se pripravljali na preprečitev

morebitnih premikov enot JLA po komunikaciji Škofja Loka – Cerčno.

Na strelišču Društva za prosto streljanje na Lajšah so se pohodniki pridružili strelcem iz vrst OZ ZSČ Idrija Cerčno in PVD Sever. Na strelišču so se udeležili strelskega urjenja z različnimi orožji, predvsem s pištolami in revolverji, katerega je pod vodstvom Braneta Tušarja pripravilo OZ ZSČ Idrija-Cerčno.

Udeležence je na strelišču obiskal tudi **nekdanji poveljnik cerkljanske čete TO Idrija Dušan Obid**.

Od 24. do 26. maja se je 46 članov Območnega združenja zveze veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerčno in članov Združenja borcev za vrednote NOB Idrija Cerčno skupaj s partnerji in prijatelji udeležilo ekskurzije v Bosno in Hercegovino. Med udeleženci sta bila tudi oba predsednika Jurij Kavčič in Vojko Carl. Organizacija izleta je bila v rokah Francija Ferjančiča, s pomočjo nasvetov, priporočil in kontaktov s katerimi nas je oborožil Jože Jeram, ki se tokrat sam ni mogel udeležiti izleta.

V Bihaću smo položili venec na grobišču poleg spomenika in kipov 7 sekretarjev SKOJ. Ogledali smo si **Muzej prvega zasedanja Avnoaj**, kjer nas je sprejel in nam razlagal direktor Dino Dupanovič.

Drugi dan smo šli v Drvar kjer je potekala **svečanost ob 80. obletnici znamenitega desanta na Drvar**. Med potjo smo si ogledali Titovo lokomotivo in vlak. V Drvarju smo na slovesnosti položili cvetje ob razminiran spomenik v Drvarju in bili na proslavi, kjer so bili samo pozdravni govori, ker je bil dan žalosti zaradi Srebrenice. Zatem

smo se povzpeli še **v Titovo pečino in tudi tam položili cvetje** in si kasneje ogledali še muzej 25. maj v Drvarju.

IDRIJSKI VETERANI GOSTILI PREDSEDSTVO ZVEZE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

V četrtek, 13. junija 2024 se je v Idriji na svoji 2. seji sestalo predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo, katere gostitelji so bili veterani iz OZ VVS Idrija Cerčno.

Lokacija zasedanja ni bila izbrana naključno, saj je bila osrednja pozornost seje namenjena obravnavi **vlogi mladih v ohranjanju spomina na osamosvojitveno vojno 1991**. V zvezi s to tematiko je Zveza veteranov vojne za Slovenijo, kot primer dobre prakse sodelovanja veteranske organizacije z mladimi, prepoznalo literarni natečaj z naslovom »Tudi pri nas je potekalo

osamosvajanje Slovenije«, katerega v OZ VVS Idrija Cerčno uspešno pripravljajo že vrsto let.

Marijan Platiše, ki je eden od nosilcev literarnega natečaja v Idriji in Cerknem, je v uvodni predstavitvi projekta izpostavil, da so od leta 2011 do letos v sodelovanju z vodstvi šol in prizadevnimi mentorji, **organizirali 13 literarnih natečajev** na katerih je s svojimi literarnimi prispevki sodelovalo **439 mladih avtorjev** iz vseh štirih osnovnih šol.

Platiševo predstavitev sta s svojimi izkušnjami, mnenji in predlogi v zvezi z literarnim natečajem dopolnili tudi **ravnateljica OŠ Idrija Ivica Vončina ter mentorica mladih v tej šoli Marija Majnik**.

V nedeljo, 16.6.2024 je skupina pohodnikov, starih od 7 do 88 let, po dveh letih ponovno obiskala Krniško planoto, na kateri so se **od 4. do 20. julija 1991 zadrževale enote teritorialne obrambe**. Takrat smo se tam izmenjali pripadniki 120. jurišnega odreda TO Idrija in pripadniki 3. čete jurišnega odreda četne sestave, ki so bili pred vojno vključeni v rezervni sestav JLA. Pohod je sodil v sklop **»pohodov po poteh enot TO Idrija«**, ki jih v spomin na osamosvojitveno vojno za Slovenijo pripravlja OZ VVS Idrija Cerčno.

Po pozdravnih besedah **sekretarja Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Mirana Erjavca** sta spomine na delovanje obeh enot na območju Idrijskih Krnic in že pred tem obudila **takratna poveljnika Bojan Sever in Vlado Sedej**. Na spominski slovesnosti je sekretar našega Območnega združenja ZVVS Miran Erjavec, v zahvalo za odlično sodelovanje obeh organizacij, predstavniku **Lovske družine Jelenk Milanu Rupniku** izročil zahvalno listino Območnega združenja ob njihovi častitljivi 70. letnici delovanja.

Tako kot pred **triiintridesetimi leti**, ko so v Cerknem na drog prvič svečano dvignili zastavo novo nastale države Republike Slovenije, so svečan dogodek ponovili **v petek 21.6.2024**. Če uporabimo besede pisatelja Cirila Kosmača, je bil »tisti dan lep, svetel in zvoneč, kot iz čistega srebra ulit«. Takratna svečanost je potekala pred Hotelom Cerklje ob Sotli, petkov dogodek pa se je odvil na platoju pred Cerkljanskim muzejem. Svečanost so ob podpori Občine Cerklje ob Sotli in v sodelovanju z Osnovno šolo Cerklje ob Sotli, pripravile veteranske organizacije pod vodstvom **PVD Sever – pododbor Idrija Cerklje ob Sotli**.

Svečanost so s prihodom na prizorišče uvedli praporščaki veteranskih in domoljubnih ter sorodnih organizacij ter postroj vojnih veteranov nosilcev državne zastave.

V pozdravnem nagovoru je prisotne nagovoril **župan Občine Cerklje ob Sotli Gašper Uršič**. V slavnostnem nagovoru pa je spregovoril **Angel Vidmar, predsednik PVD Sever Severnoprimske**.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerklje ob Sotli je v **ponedeljek, 24.06.2024 v spominskem parku osamosvojitve Slovenije v Idriji**, ponovno pripravilo svečanost v počastitev Dneva državnosti. Ker učitelje in učence iz Osnovne šole Idrija ter veterane vojne za Slovenijo iz Območnega združenja Idrija Cerklje ob Sotli povezuje že dolgoletno uspešno sodelovanje v različnih oblikah, so tudi tokratno svečanost pripravili skupaj.

Program se je pričel s prihodom praporščakov veteranskih in domoljubnih organizacij ter postroja veteranov vojne za Slovenijo in Policijskega veteranskega društva Sever, ki so na prizorišče prinesli slovensko trobojnico.

Kot slavnostni govornik je nastopil Samo Bevk, vojni veteran, zgodovinar in nekdanji poslanec Državnega zbora. V svojem nagovoru je poudaril pomen slovenskega osamosvajanja ter se poklonili ljudem in dogodkom, ki so se v času osamosvojitvene vojne za Slovenijo odvijali na območju tedanje občine Idrija.

OZ VVS Idrija Cerklje ob Sotli je v soboto 21.9.2024 na Vojskem pripravilo tradicionalno srečanje vojnih veteranov in njihovih svojcev ter jubilejno 20. strelsko tekmovanje z MK puško, in voden »pohod po poteh enot TO Idrija« po Vojskarski planoti.

Jubilejnega 20 strelskega tekmovanja z malokalibrsko puško, ki je potekalo na odprtem strelišču v Rovtarjevem vrhu, se je udeležilo 48 strelk in strelcev iz 12 območnih združenj

in strelskih društev. Tehnična ekipa, ki jo je, tako kot vsa leta doslej vodil Jože Erjavec je dobro pripravila strelišče.

Medtem, se je skupina osemnajstih pohodnikov sprehodila po enem lepših predelov Vojskarske planote. Z osebni avtomobili so se zapeljali do partizanskega grobišča na Vojščici, od tam pa so deloma po stezah in deloma po brezpotjih obiskali nekaj najvišjih vrhov Vojskarske planote. Na poti so uživali v razgledih z nekaterih točk ter se seznanili z delom zgodovine tega območja.

Poleg seznanitve z delovanjem zbirnega centra za prebegle vojake JLA na Vojskem leta 1991 in delovanjem drugih enot TO v okolici, čemur je srečanje posvečeno, je bila pozornost posvečena tudi bojem v zadnji sovražnikovi ofenzivi leta 1945, ki so potekali ravno v krajih.

Po uvodnem pozdravu predsednika Jurija Kavčiča je na zaključni svečanosti pri Lovski koči navzoče kot **slavnostni govornik nagovoril Milan Božič**, ki je bil v času osamosvojitvene vojne predsednik Izvršnega sveta skupščine takratne občine Idrija. Obudil je svoje spomine na delovanje civilnih struktur v tistem času in na sodelovanje z oboroženimi silami. Spomnil se je tudi vtisov ob obisku zbirnega centra na Vojskem, posebej pa še velike enotnosti in pripravljenosti za sodelovanje pri obrambi samostojnosti nove države Slovenije.

OZ VVS Idrija Cerčno je v soboto 19.10.2024 pripravilo »pohod po barikadah TO Idrija« in strelsko urjenje, ki je potekalo na **strelišču na Lajšah nad Cerknim**. Čeprav so si organizatorji želeli še malo številčnejše udeležbe, udeleženci na »Pohodu po barikadah« ohranjajo spomin na bojne aktivnosti, ki so jih pripadniki cerkljanske čete Teritorialne obrambe Idrija izvajali na cestni barikadi na komunikaciji Škofja Loka – Cerčno na Kladju, ko so varovali cestno barikado, nadzirali promet na komunikaciji in bili v pripravljenosti, da preprečijo morebitne premike enot JLA na škofjeloški smeri.

Urjenja so se udeležili vojni veterani, člani društva Sever, slovenski častniki in drugi ljubitelji strelstva.

Udeleženci urjenja, ki so osvežili svoje strelske veščine, so dokazali, da imajo še vedno oster pogled in mirne roke.

V nedeljo 27.10.2024 smo se člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerčno in Območnega združenja borcev za vrednote NOB Idrija – Cerčno v sodelovanju z nekaterimi krajanji odpravili na pohod po Idrijskih Krnicah, ki smo ga vsebinsko povezali s praznikoma, ki sta aktualna v teh dneh – **dnevom spomina na mrtve in dnevom suverenosti**. Tudi v času **osamosvojitvene vojne** so se na tem območju v juliju 1991 dobra dva tedna zadrževale enote teritorialne obrambe in bile deležne gostoljubja domačinov, a v tej vojni tu k sreči ni bilo človeških žrtev.

Ob poti smo se seznanili z nekaterimi dogodki in pričevanji iz zgodovine teh krajev. V prvem in zadnjem delu pohoda smo se srečali s ostanki vojaških objektov okrog vrha Jelenka in si ogledali podzemno skladišče streliva na Griču. **Osrednji del dogodka je bil nagovor** nekdanjega predsednika in še sedaj enega najbolj aktivnih članov Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo, **Marijana Platiše**, tudi častnega občana občine Cerčno.

Grob je nekakšno mesto za prikazovanje našega odnosa do pokojnikov, do tega kako so zaznamovali naše življenje, do njih pa nas vodi čut hvaležnosti za vsa dela, ki so jih pokojniki opravili.

Ped dnevom spomina na mrtve se zato vojni veterani poklonimo spominu na pokojne kolege, prijatelje in soborce, ki so bili člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerčno.

Kot je postala že tradicija, so delegacije Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerčno tudi letos obiskale pokopališča, se za trenutek ustavile ob grobovih pokojnih članov in nanje položile cvet spoštljivega spomina in zahvale za njihovo delo na poti, ki smo jo prehodili skupaj.

V soboto 23.11.2024 smo se **vojni veterani idrijsko-cerkljanske** v družbi prijateljev odpravili na izlet na martinovanje.

Prva postaja je bila v **Črnem Vrhu nad Idrijo**, kjer smo se ustavili pri našem članu **Ivanu Rudolfu**, ki ima od leta 2008 v svoji hiši **zasebni muzej**. V svoji muzejski zbirki hrani vsaj 2000 predmetov iz obdobja prve svetovne vojne.

Naslednja postaja je bila v **Lokovcu pri Ajdovščini**, kjer nam je **predsednik veteranske organizacije SEVER Severne primorske Angel Vidmar, takratni poveljnik Milice v Ajdovščini** opisal takratne razmere pred in med osamosvojitveno vojno. Povedal je da so bili to kar razburljivi časi, saj je bilo takrat v Ajdovščini in bližnji Vipavi preko 2000 vojakov takratne JNA z vso vojaško tehniko. Omenil je zgledno sodelovanje z enotami TO. Slednje se je ohranilo še danes. Tudi njemu smo se lepo zahvali in si zaželeli

zgledega sodelovanja tudi v bodoče.

Od tu nas je vodila pot še do zadnje destinacije **Kmečkega Turizma Birsa v Brjah**. Gostoljubni domačini so nam najprej ponudili degustacijo domačih suhomesnatih izdelkov in degustacijo vin v vinski kleti, kasneje pa je sledil še celoten njihov meni. Večer smo preživeli v dobrem vzdušju, ob zvokih žive glasbe smo tudi zaplesali.

S prireditvijo » SLOVENIJA MOJA DŽELA!« smo 23.12.2024 v Rudniški dvorani počastili dan samostojnosti in enotnosti.

Prepolna dvorana obiskovalcev je z navdušenjem in gromkim aplavzom nagradila organizatorje in nastopajoče na prireditvi **»Slovenija – zelena«**, ki je v počastitev državnega praznika Dneva samostojnosti in enotnosti potekala v Idriji.

Prireditev, ki jo je pripravila Osnovna šola Idrija je bila tematsko obarvana v obeležju **20. obletnice vstopa Slovenije v Evropsko unijo** in hkrati s tem prepoznavnost Slovenije v EU kot **»zelena Slovenija«**. Poudarjena pa bo tudi Idrija, kot prejemnica zlatega znaka Slovenija Green Destination, katerega je prejela oktobra 2022.

Na prireditvi so nastopali učenci in učitelji Osnovne šole Idrija ter zunanji gostje. Obiskovalce je nagovoril tudi Jurij Kavčič, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija Cerčno

5. INFORMORANJE ČLANSTVA IN JAVNOSTI O DELOVANJU OBMOČNEGA ZDRUŽENJA

V Območnem združenju si tekom leta prizadevamo, da je o svojih aktivnostih javnost tekoče **obveščena preko javnih glasil** (Primorski val, Idrijske novice, Cerkljanske novice, Veteran).

To nalogo je prizadevno opravljal Franci Ferjančič.

Svoje člane o aktivnostih združenja redno obveščamo preko e-pošte.

Veliko pozornost namenjamo tudi obveščanju članstva in javnosti preko aktualnih obvestil na spletni strani območnega združenja in na spletni strani ZVVS, za katero **prizadevno skrbi Marijan Platiše.**

6. SODELOVANJE NA DOGODKIH V OBČINI IN REGIJI, KI SO JIH ORGANIZIRALE DRUGE VETERANSKE IN DOMOLJUBNE ORGANIZACIJE

Udeležili smo se proslave ob **80 letnici požiga bencina v Postojnski jami**, ki se je odvijala 21.4.2024 pri spomeniku pri Črni jami. Na slovesnosti smo se spomnili dogodka v noči iz 22. na 23. april 1944, ko je skupina diverzantov XXXI. divizije IX. Korpusa NOV in PO Slovenije skozi Črno jamo vstopila v sistem Postojnske jame in zažgala dvanajst vagonov goriva, namenjenega boju proti zaveznikom.

Med njimi je bil tudi Idriječan Srečko Tušar in njemu je bil namenjen poseben poklon.

Obisk dogodka je **plod sodelovanja** Območnega združenja VVS Idrija Cerčno, Območnega združenjem slovenskih častnikov Idrija – Cerčno in Območnega združenja ZB za vrednote NOB Idrija – Cerčno.

V petek 23.2.2024 sta se v sejnih prostorih dvorane v Lokavcu sestali delegaciji **OZ VVS Idrija Cerčno in Društva veteranov Sever Severnoprimske oziroma njihovega pododbora Idrija Cerčno.** Dosedanje sodelovanje obeh organizaciji so, kljub nekaterim težavam, ki so se pojavile, ocenili kot uspešno. Dogovorili smo se, da bomo medsebojno sodelovanje v prihodnje še okrepili.

Ob tej priložnosti je predsednik OZ VVS Idrija Cerčno Jurij Kavčič **predsedniku Društva veteranov Sever Severnoprimske Angelu Vidmarju** izročil Spominsko plaketo ZVVS, katero mu je na predlog OZ VVS Idrija Cerčno podelila Zveza veteranov vojne za Slovenijo.

Kot so idrijski veterani zapisali v utemeljitvi predloga za priznanje, si je Angel Vidmar priznanje zaslužil s svojim odgovornim in predanim delom ter z vzornim sodelovanjem pri udejanjanju poslanstva obeh veteranskih organizacij na občinskem in regijskem nivoju.

Dobro sodelujemo z OZ VVS v Severnoprimerški regiji, ter z OZ VVS Logatec in Vrhnika-Borovnica.

Uresničevali smo našo programsko usmeritev, **da sodelujemo tudi z drugimi veteranskimi in domoljubnimi organizacijami in Slovensko vojsko.**

Na povabilo **Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Logatec** smo se **v soboto, 8. junija 2024** na tradicionalnem letnem srečanju zbrali člani predsedstev Območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerklje, Logatec in Vrhnika – Borovnica. Vojni veterani iz Logatca, ki so bili organizatorji in gostitelji letošnjega srečanja so pripravili zanimiv program. Udeleženci, med katerimi je bila tudi delegacija veteranov iz Idrije in Cerkljega, so se zbrali pri Spominskem parku v Zapolje pri Logatcu,

kjer nas je pozdravil predsednik domače veteranske organizacije Miro Pogačnik. **V spominskem parku smo obudili spomin na bitko na Cesarskem vrhu, ki je potekala dne 2.7.1991.** S položitvijo venca k spomeniku pa izkazali čast dogodku in vsem, ki so v tej bitki sodelovali.

Na dan suverenosti, v petek 25.10.2024 je v dvorani Športnega centra v Šempetru potekala **osrednja državna slovesnost ob Dnevu suverenosti.** Proslavo katero je letos gostila občina Šempeter pri Gorici, sta pripravili Zveza veteranov vojne za Slovenijo in Zveza policijskih veteranskih društev Sever. Dan suverenosti obeležujemo v spomin na dan, ko je slovensko ozemlje zapustil še zadnji vojak Jugoslovanske Ljudske armade. 25.10.1991 je iz koprskega pristanišča nekaj minut pred 24. uro izplul trajekt Venus z zadnjimi vojaki in opremo tedanje JLA.

Slovenija je tako postala ne samo samostojna in neodvisna država, pač pa je bila vzpostavljena tudi popolna suverenost nad njenim ozemljem.

S svojo prisotnostjo so se prazniku poklonili tudi predsednik Vlade RS dr. Robert Golob, nekdanji predsednik RS Milan Kučan, minister za obrambo Borut Sajovic, minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar, načelnik GŠSV general podpolkovnik Robert Glavaš, direktor Policije Senad Jusič in poveljujoči zaključne akcije v Kopru dr. Boris Žnidarič. **Vojni veterani 1991, med katerimi je bila tudi številčna delegacija idrijskih veteranov, pa so do zadnjega kotička napolnili dvorano športnega centra.**

Dr. Robert Golob je v svojem slavnostnem nagovoru izpostavil odločnost državljanov najprej z odločitvijo na plebiscitu za osamosvojitve in nato z odločno obrambo države pred tistimi, ki so nas želeli zadržati v mraku.

V soboto 26. oktobra 2024 se je v zunanjih prostorih gostišča »Pr' Zagodu« v Idriji odvil množično, zlasti s strani mladih obiskan dogodek na katerem so organizatorji udeležencem, zlasti mladim želeli predstaviti svojo dejavnost. To je bila prva tovrstna aktivnost in je za vse sodelujoče organizacije predstavljal svojevrsten izziv. Dogodek, katerega nosilec je bilo **Območno združenje Slovenskih častnikov Idrija Cerkn**o je bil posvečen deseti obletnici odkritja spominskega obeležja **padcu zavezniškega letala Liberator** v Dolah.

Na sobotni aktivnosti so članice in člani **OZ VVS Idrija Cerkn**o, katerim se je pridružil tudi **podpredsednik Zveze veteranov vojne za Slovenije Jožko Člekovič**, na svoji stojnici predstavili svoje veteranske simbole – prapor in logotip, veteranske uniforme ter brošure in knjige, ki so jih izdali v preteklih letih. Dejavnost združenja pa so prikazali s projekcijo dokumentarnega filma »Naj nikoli ne bo pozabljeno«, katerega so pripravili ob 20 letnici svojega delovanja.

Poleg vojnih veteranov so na dogodku sodelovali še: OZ SČ Idrija Cerkno, **Letalski –modelarski klub Srebrna krila Idrija**, **taborniki RAJ iz Cerknega**, **Vojni muzej Ivan Rudolf iz Črnega Vrha**, **Strelski klub Idrija** in **Društvo za športno in praktično streljanje Idrija**.

7. ZAKLJUČEK

V letu 2024 posebnih zgodovinskih obletnic ni bilo. V sodelovanju z nekdanjimi poveljniki enot TO Idrija nam je uspelo izvesti domala vse pohode, spominska srečanja in druženja nekdanjih pripadnikov teh enot.

Smo pa v preteklem letu uresničili dolgoletno željo o postavitvi prvega večjega spominskega obeležja »tetraeder« v Govejku posvečeno takratni cestni barikadi na tem območju v Občini Idrija.

S precejšnjimi napori smo uspevali zagotavljati nemoteno financiranje naše dejavnosti.

Kot je razvidno iz uvodnih podatkov pa nam je le uspelo nekoliko povečati število članov na kar smo lahko v teh časih ponosni!

Zaradi opravljenega dela nam **uspeva ohranjati pozornost ter ugled in vpliv naše organizacije v lokalnem okolju. Sodelovanje z občinama Idrija in Cerkn**o in njihovima županoma je bilo v preteklem letu dobro in želimo si, da bi se to nadaljevalo tudi v prihodnje.

Idrija, 04.03.2025

Pripravil: Jurij Kavčič

Jurij Kavčič

Predsednik OZVVS Idrija-Cerkno